

Debatten over grote infrastructurele projecten draaien vaak om de milieu-bezwaren en economische kosten en baten. De discussie over het Sethusamudram Ship Canal Project begon ook zo, maar veranderde in een politiek steekspel over religie. Wat verklaart deze omslag?

Adam's Bridge of Ramsetu?

Indiaas debat rond het Sethusamudram Project

Het Sethusamudram Ship Canal Project gaat over het uitbaggeren van een vaargeul in de Palk Strait, de ondiepe zeestraat tussen India en Sri Lanka. Het project moet ervoor zorgen dat zeeschepen die van bijvoorbeeld Mumbai naar Kolkata varen, niet meer om Sri Lanka heen hoeven. Dat bespaart tijd, geld en

brandstof. Bovendien kunnen ze de hele reis binnen de Indiase territoriale wateren blijven. Ook hopen de voorstanders dat het kanaal een impuls zal geven aan de economische ontwikkeling van de aangrenzende gebieden. Het gaat om een gigantische onderneming: de vaargeul zal 12 meter diep, 300 breed en in totaal 152 kilometer lang worden.

Ideeën voor een dergelijk project zijn niet nieuw. Al in 1860 opperde een Britse marine-officier het idee om de Palk Strait geschikt te maken voor scheepvaart. De Britse koloniale overheid zag daar toen echter niets in. Ook varianten die in de ruim 140 jaar erna de revue passeerden haalden het niet. Tot in 2002 het besluit viel toch een projectplan op te stellen. In 2005 ging het baggerwerk van start.

Voors en tegens

De nationale regering van India en die van de deelstaat Tamil Nadu zijn grote voorstanders van het project. Zij zien het als een sleutel tot economische ontwikkeling voor Tamil Nadu en zelfs voor heel India. Vanaf het begin zijn er ook veel protesten geweest tegen het project. Tegenstanders waren rond 2005 vooral te vinden in de politieke oppositie, in milieu-organisaties, onder wetenschappers en vissers. Elk groep had zijn eigen bezwaren tegen het project, maar de rode draad in alle protesten waren het milieu en de hoge kosten.

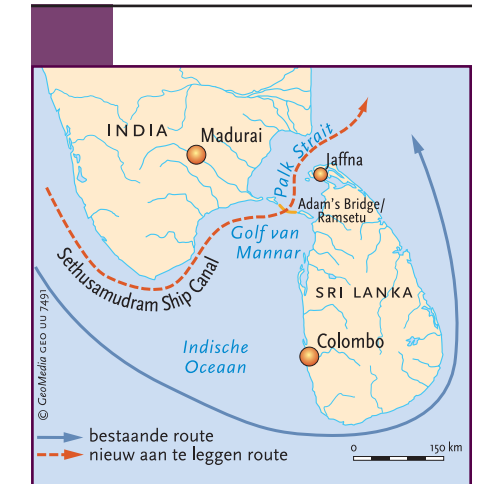
Het belangrijkste milieukundige bezwaar is dat het project het zeer fragiele ecosysteem van het gebied aantast. Er zit veel koraal en er komt een groot aantal zeldzame planten- en diersoorten voor, die alleen kunnen over-

leven in het zeer heldere water van de Palk Strait. Milieuorganisaties vrezen dat het water troebel zal worden door het baggerslib, waardoor veel zeldzame soorten uit het gebied zullen verdwijnen. Ze ageren ook tegen

de milieueffectrapportage over het project. Deze zou te oppervlakkig en onvolledig zijn uitgevoerd en niet voldoen aan verschillende wettelijke eisen. Er loopt nu een procedure bij de Indiase Hoge Raad tegen de overheid, die het project ondanks de gebrekkige rapportage toch heeft goedgekeurd.

Andere organisaties denken dat het project in economisch opzicht een bodemloze put gaat worden. Omdat de zeebodem van de Palk Strait grotendeels uit los zand bestaat en er zeer sterke stromingen voorkomen, moet er volgens hen continu gebaggerd worden om de vaargeul open te houden. Een ander bezwaar is dat door de geringe diepte de allergrootste schepen er geen gebruik van kunnen maken, terwijl zeeschepen alleen maar groter worden. Daarnaast moeten schepen een hoge tol betalen en kunnen ze slechts op lage snelheid door het kanaal varen, waardoor zij nauwelijks of helemaal geen tijd en geld besparen. Daarbij verbruikt een schip op lage snelheid meer brandstof, waardoor een tocht door het kanaal juist méér brandstof kost. Het grootste economische bezwaar is dus dat er geen of nauwelijks klandizie voor het kanaal zal zijn, terwijl het heel veel geld kost om het open te houden.

Het derde bezwaar luidt dat het kanaal een desastreuze impact zal hebben op het leven van de vissers die rond het kanaal wonen en vissen. Zij vrezen vanwege het

kanaal nog maar een klein deel van de Palk Strait te kunnen bevissen en denken de vis zal verdwijnen door het lawaai dat de schepen maken en de vervuiling die zij veroorzaken. De vissers vrezen dus door de vaargeul hun broodwinning te zullen kwijtraken.

Heilige brug

Aanvankelijk liep de discussie rond het project grotendeels langs deze lijnen, en de media besteedden er niet veel aandacht aan. Dat beeld sloeg om toen begin 2007 een politieke hindoe-activist, Subramanian Swamy,

Politieke verhoudingen in India en in Tamil Nadu

India heeft een federaal politiek stelsel. De centrale regering zetelt in New Delhi en de deelstaten hebben ieder ook een eigen regering. De grootste macht ligt in New Delhi en de bevoegdheden van de deelstaten zijn naar verhouding beperkt.

De regering en oppositie vormen ieder een eigen coalitie. In de nationale regering is momenteel de United Progressive Alliance (UPA) aan de macht. Deze coalitie wordt geleid door de Congrespartij (voluit de Indian National Congress, INC), sinds de onafhankelijkheid de machtigste partij van het land. Een belangrijke coalitiegenoot is de Dravida Munnetra Kazhagam (DMK), de regerende regionale partij uit Tamil

Nadu. Dit verklaart waarom de nationale regering en de deelstaatregering uit Tamil Nadu allebei voorstander zijn. De UPA werd tot voor kort gesteund door de communistische partijen. Zij hebben echter hun eigen coalitie gevormd. De UPA staat hierdoor zwakker.

De oppositie in de nationale regering wordt gevormd door de National Democratic Alliance (NDA). Deze coalitie wordt geleid door de Bharatiya Janata Party (BJP). Deze grote hindoe-nationalistische partij is tegenstander van het project, omdat ze Ramsetu willen beschermen. De partij heeft ook sterke banden met radicalere hindoe-organisaties.

In Tamil Nadu is de macht in handen van de DMK, zoals gezegd een groot voorstander

van het project. Deze vormt een coalitie met de communistische partijen, die ook voorstander zijn. Coalities op deelstaatniveau lopen dus niet parallel aan die op nationaal niveau. De oppositie in Tamil Nadu wordt gevormd door de AIADMK, een afsplitsing van de DMK. Deze partij heeft banden met de BJP op nationaal niveau en is tegen het project.

De volgende nationale verkiezingen vinden plaats tussen 16 april en 13 mei 2009, tussen de UPA onder leiderschap van de Congrespartij (gewapend met het lied *Jai Ho* dat als titelsong van *Slumdog Millionaire* een Oscar kreeg), de NDA onder leiderschap van het BJP, en een derde front.

Satellietbeeld van Ramsetu: volgens sommige Hindoe-organisaties een door de god Ram gecreëerde verbinding tussen India en Sri Lanka.

betoogde dat er een heilige brug dwars over de Palk Strait loopt. Deze brug heet 'Ramsetu' en zou volgens de overlevering zijn aangelegd door de god Ram. Ram bouwde deze brug zodat hij met zijn leger van apen kon oversteken naar Sri Lanka om daar zijn ontvoerde vrouw te bevrijden. Mensen die niet in het Hindoeïsme geloven zien daar geen heilige brug, maar een zandbank. Deze zandbank heet Adam's Bridge en loopt dwars over de Palk Strait. Er moet dwars door Adam's Bridge of Ramsetu gebaggerd worden om het project te kunnen voltooien.

En dat stootte veel hindoes tegen het zere been. Zo zeer zelfs dat Subramanian Swamy een zaak heeft aangespannen bij de Hoge Raad. De Raad verbood daarop vanaf 1 september 2007 alle baggerwerkzaamheden op of rond de zandbank. In de tussentijd moest de regering een antwoord formuleren. De regering reageerde door te zeggen dat er geen wetenschappelijk historisch bewijs is voor het bestaan van Ram. Dat impliceert immers dat Adam's Bridge geen heilige brug is en dat er gewoon doorheen gebaggerd kan worden.

Deze uitspraak, die hindoes opvatten als een ontkenning van het bestaan van Ram, leidde tot een enorme politieke storm, die de Hoge Raad deed besluiten de zaak drie maanden te laten rusten, zodat de gemoeieren weer tot bedaren konden komen.

De campagne van Subramanian Swamy vormt het omslagpunt in het debat. Voorheen was het 'doorbreken van Ramsetu' helemaal

FOTO: KALVANGY FILES, WORDPRESS.COM

geen issue. Daarna pikten andere hindoe-organisaties en politieke partijen zijn argumenten op en werd het een steeds belangrijker bezwaar. Belangrijker dan de economische kosten en de milieukundige bezwaren. De grafiek laat zien hoe de argumentatie veranderde en toont het aantal publicaties per maand in de Indiase Engelstalige pers, onderverdeeld naar het onderwerp (kader Engelstalige media).

Politiek

Hoe kan het gebeuren dat een discussie over milieu en economie omslaat in een veel heftigere religieuze discussie? Dat heeft meerdere oorzaken. Het belangrijkste zijn de verslechterde verhoudingen tussen de politieke partijen binnen de regeringscoalitie. De regerende partij, de Congresprijs, verloor de steun van de communisten, haar belangrijkste coalitiepartner. Deze zwakkere positie van de regering bood de oppositie meer ruimte

en zodoende wonnen zij aan kracht (kader Politieke verhoudingen).

Een andere oorzaak is dat het (vooral westerse) idee dat de natuur iets kwetsbaars is wat beschermd moet worden, helemaal niet zo wijdverbreid is in India. Dat maakt de positie van de milieuorganisaties al vrij zwak en milieuargumenten weinig mobiliserend. Het hindoeïsme daarentegen is wel stevig in de Indiase samenleving verankerd. Organisaties die het hindoeïsme of onderdelen daarvan zeggen te beschermen kunnen daardoor op een veel grotere achterban rekenen en zodoende de seculiere regering veel sterker onder druk zetten.

Dit is in feite het belangrijkste doel van de oppositie. Ze gebruiken het project om meer politieke invloed te vergaren en zodoende na de verkiezingen in mei 2009 de macht te grijpen. De verdeling van de macht zou er dus na deze verkiezingen wel eens heel anders uit kunnen zien. En als Ram eenmaal uit de fles is, kan het wel eens heel moeilijk worden om hem daar weer in te krijgen. •

Dit artikel is gebaseerd op de doctoraalscriptie van Michiel van Dijk, *Sethusamudram In Rough Waters – Explaining the shift in a political debate*, ter afsluiting van zijn Masteropleiding Sociale Geografie aan de Universiteit van Amsterdam (begeleiders: Virginie Mamadouh en Maarten Bavinck).

Het project in Engelstalige media in India

In het onderzoek zijn zes Indiase Engelstalige media opgenomen. Het gaat om drie kranten, te weten *Hindustan Times*, *The Times of India* en *The Hindu* en drie tijdschriften, namelijk *Frontline*, *India Today* en *Tehelka*. *Hindustan Times* en *The Times of India* zijn nationale kranten, terwijl *The Hindu* vooral in het zuiden van het land verspreid wordt. De krant heeft een regionale focus op Tamil Nadu. Het tijdschrift *Frontline* is van dezelfde uitgever als *The Hindu* en heeft dezelfde regionale focus. *India Today* en *Tehelka* zijn bladen met een nationale focus.

De grafiek geeft alle berichten over het project vanaf begin 2005 tot en met september 2008 in de zes bladen weer. Er is duidelijk een grote piek in de berichtgeving te zien in september 2007. Deze is toe te schrijven aan de politieke storm over Ramsetu die toen opstak. Dit bronnenonderzoek is aangevuld met een literatuurstudie over de Indiase politiek en met interviews met sleutelpersonen in India.

